



Islamofobie en emancipatie

Verslag boekbespreking 30 juni: "The Beauty of your Face" van Sahar Mustafah

Bijzondere structuur

'Je blijft lezen', 'heel spannend boek', 'goed gecomponeerd met de dubbele verhaallijn'. Je kunt aan alles merken dat Sahar Mustafah het schrijfvak beheerst – ze geeft inmiddels zelf ook les *creative writing*. In de eerste scènes van het boek zitten we meteen midden in een 'school shooting' en hoofdpersoon Afaf hoort de schutter dichterbij komen. Daarna lezen we afwisselend twee verhaallijnen: het levensverhaal van Afaf in flashbacks vanaf haar jeugd als dochter van Palestijnse immigranten in Chicago, en fragmenten over de schutter in de aanloop naar zijn geweldsdaad. Aan het slot van het boek komen die lijnen – uiteraard – bij elkaar in de confrontatie tussen beiden.

Taalgebruik

Tijdens de bespreking kwam aan de orde dat Sahar Mustafah beeldend schrijft, er is veel dialoog en actie en weinig beschouwing. We merkten op dat er regelmatig wisseling van perspectief is, en dat de structuur van het boek met zich meebrengt dat er ook nogal wat cliffhangers zijn – ook daardoor blijf je lezen, vonden meerdere deelnemers. Er werd ook opgemerkt dat niet alle personages even goed uitgewerkt zijn, zoals broer Majid en tante Nisreen, en sommigen vonden dat ook de schutter een stereotype blijft ondanks het aantal bladzijden waarin hij figureert.

De sfeer van het dagelijks leven wordt scherp getekend door het gebruik van Arabische woorden en het noemen van merknamen – zonder daarbij vertalingen te geven of te zeggen om wat voor product het gaat. De meesten waren het er over eens dat dit een sterk punt is: je moet daarvoor net wat beter lezen, maar het geeft het boek een extra dimensie en onderstreept de emancipatie: dit is hoe wij in diaspora spreken en leven.

Ommekeer en identiteit

We spraken ook over de overeenkomsten tussen de levens van Afaf en de schutter (ongelukkige jeugd, broer/zus verloren, huiselijk geweld, en gevoelens van inferioriteit) en uit de discussie kwam naar voren dat het boek ook het verschil tussen hen onderstreept. Waar hij blijft hangen in trauma en zijn toevlucht neemt tot geweld, maakt Afaf een ommekeer mee en ontwikkelt ze een identiteit van "purpose and pride" op basis van haar geloof.

Bij de discussie over de school die Afaf opricht – de Nuriddeen School for Girls – werd er op gewezen dat ze daarmee haar persoonlijke overtuigingen naar buiten brengt, het is haar manier om een onafhankelijke en actieve plaats in de maatschappij in te nemen, en dat wil ze ook aan de leerlingen meegeven. We waren het erover eens dat een onderliggend thema van het boek de emancipatie van Palestijnse / Arabische migranten is, die plaatsvindt ondanks de generatieproblemen door diaspora en ondanks het islamofobe geweld in de Amerikaanse samenleving. En dat Sahar Mustafah met dit boek onderzoekt hoe de Islam een positieve identiteit kan zijn, en de hijab een symbool van identiteit en kracht.